



Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Број: С1 3 Иж 040683 21 Иж
Сарајево, 18.06.2021. године

Суд Босне и Херцеговине у Сарајеву, у апелационом вијећу састављеном од судија Звездане Антоновић, предсједнице вијећа, Срете Црњака и Реџиба Бегића, чланова вијећа, одлучујући о жалби политичке странке Уједињена Српска, са сједиштем у Бањој Луци, ул. Јована Дучића 25, изјављеној против одлуке Централне изборне комисије Босне и Херцеговине број: 05-01-07-6-1253/20 од 26.05.2021. године, због кршења Закона о финансирању политичких странака, у нејавној сједници одржаној дана 18.06.2021. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Жалба се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Одлуком Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, број и датум наведени у уводу, политичка странка Уједињена Српска оглашена је одговорном што је у 2018. години :

- а) финансијска средства, у износу од 343.878,75 КМ, утрошила без донесеног програма утрошка средстава за 2018. годину, чиме је прекршила одредбе члана 4. став 1. Закона о финансирању политичких партија,
- б) није пријавила неновчане донације правних лица и физичких лица, чиме је прекршила одредбе члана 5. став 4. Закона о финансирању политичких партија,
- ц) остварила је забрањене прилоге од јавних установа и примила је прилог у износу од 3000,00 КМ од правног лица које је имало закључен уговор о јавној набавци у вриједности већој од 10.000,00 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 8. став 1. и став 4. Закона о финансирању политичких партија и
- д) није водила пословне књиге на начин који је утврђен законом и другим прописима у складу са законом, није успоставила потпуне и тачне евиденције о приходима и расходима, чиме је прекршила одредбе члана 11. став 1. и члана 12. став 1. Закона о финансирању политичких партија и није поднијела годишњи финансијски извјешта Централној изборној комисији

Босне и Херцеговине у складу са Законом о финансирању политичких партија и Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, чиме је прекршила одредбе члана 12. став 4. Закона о финансирању политичких странака,

па јој је на основу члана 15. став 2. и примјеном члана 19 став 1. тачка а), б), ф) и х) и члана 20. став 1. тачка а) Закона о финансирању политичких странкама изречена :

- 1) за повреду из става 1. тачке а) новчана казна у износу од 5.000,00 КМ,
- 2) за повреду из става 1. тачке б) новчана казна у износу од 2.500,00 КМ,
- 3) за повреду из става 1. тачке ц) новчана казна у износу од 3.500,00 КМ,
- 4) за повреду из става 1. тачке д) новчана казна у износу од 1.500,00 КМ,

јединствена новчана казна у износу од 12.500,00 КМ.

Подносилац жалбе у жалби наводи да је овој политичкој странци због учињених прекршаја изречена велика новчана казна и да се требао, као супсидијаран, примјенити Закон о прекршајима Босне и Херцеговине. Надаље наводи да је диспозитив ожалбене одлуке у супротности са образложењем јер се наводи да је политичка странка незаконито потрошила 343.878,75 КМ а да је укупни приход странке 329.565,13 КМ. Надаље наводи да за кршење одредби члана 8 став (1) и (4) Закона о финансирању није предвиђена казна што значи да то нису ни прекршаји. Наводи да за члан 11 став (1) Закона о финансирању није прописана санкција а да повреде члана 12. став (1) и став (4) истог закона нису одређене по износу. Надаље наводи да је Централна изборна комисија БиХ као отежавајућу околност цијенила да је странка већ кажњена правоснажном одлуком Централне изборне комисије БиХ али није навела за кршење које одредбе закона. Наводи и да остаје код својих навода достављених у актима број: 115-06/20 од 17.06.2020. године и број: 249-12/20 од 11.12.2010. године, те да је програм утрошка средстава доставио наведеним актима. Наводи и да је предао финансијски извјештај у електронској форми и одштампану верзију. Истиче да је прво морао бити упозорен на неправилности, те му је требала бити остављена могућност да исте отклони па тек онда да се приступи евентуалном санкционисању. Надаље наводи да није утврђивано да је странка добровољно отклонила утврђене недостатке, тј. да су враћени неки недозвољени прилози. Наводи и да Централна изборна комисија БиХ погрешно тумачи одредбу члана 4 став (1) Закона о финансирању на начин да политичка странка средства прибављена у складу са законом може трошити само по неком унапријед донесеном програму утрошка средстава али да закон уствари мисли на програмску оријентацију односно програм странке.

У одговору на жалбу, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је предложила да Суд жалбу одбије као неосновану.

Жалба није основана.

Према стању у спису, Служба за ревизију је сачинила Прелиминарни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину политичке странке Уједињена Српска, број: 03-07-6-302/19 из августа 2020. године и у складу са одредбом члана 14. став (3) Закона о финансирању, исти

доставила политичкој странци да се изјасни у року од десет (10) дана и добровољно отклони уочене недостатке, ако су они отклоњиви.

Политичка странка Уједињена Српска није се очитовала на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину.

Служба за ревизију потом је сачинила Коначни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину политичке странке Уједињена Српска, број: 03-07-6-302/19 од 16.09.2020. године и у истом констатовала да је прегледом годишњег финансијског извјештаја утврђено да је политичка странка прекршила одредбе Закона о финансирању.

На основу наведеног, Централна изборна комисија БиХ је по службеној дужности, Закључком број: 03-07-6-1253/20 од 19.11.2020. године, покренула поступак против политичке странке Уједињена Српска, због основане сумње да је ова политичка странка у 2018. години кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Централна изборна комисија БиХ доставила је лицу овлашћеном за представљање и заступање политичке странке Закључак о покретању поступка и позив за давање изјаве.

По наведеном позиву, политичка странка Уједињена Српска је доставила изјашњење у којем наводи да није тачан навод да су средства утрошена без донесеног Програма утрошка средстава будући да је поменути план достављен Централној изборној комисији БиХ као и да није рађен ребаланс нити су навођени пуно већи износи утрошка средстава, а све са циљем да исти буду у складу са Законом о финансирању политичких странака. Такође наводи да није тачан навод да су јасно у пословним књигама и финансијском извјештају пријавили неновчане донације правних и физичких лица будући да су у допису од 17.06.2020. године доставили све податке и доказе о неновчаним донацијама за тражени период. Исто тако у вези навода да је странка примила прилог од правног лица које је имало склопљене уговоре о јавним набавкама са органима извршне власти наводи да је извршен поврат средстава Дрина осигурању које им је уплаћено као донација.

С обзиром на наведено, и по схватању овог суда, правилно је Централна изборна комисија Босне и Херцеговине, након оцјене свих наведених доказа, те након извршеног увида у Коначни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину, донијела одлуку којом је утврдила да је Уједињена Српска прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5 став (4), члана 8. став (1) и став (4), члана 11. став (1), члана 12. став (1) и члана 12. став (4) Закона о финансирању из разлога како је и образложено ожалбеном одлуком.

Неоснованост навода подносиоца жалбе *"да је овој политичкој странци због учињених прекршаја изречена велика новчана казна и да се требао, као супсидијаран, примјенити Закон о прекршајима Босне и Херцеговине"* произилази из чињенице да су одредбама члана 19. и члана 20. Закона о финансирању политичких странака, прописане новчане казне за кршење наведеног закона.

Неосновани су и наводи подносиоца жалбе *"да је диспозитив ожалбене одлуке у супротности са образложењем јер се наводи да је политичка странка незаконито потрошила 343.878,75 КМ а да је укупни приход странке 329.565,13"*

КМ "као и навода „да Централна изборна комисија БиХ погрешно тумачи одредбу члана 4 став (1) Закона о финансирању на начин да политичка странка средства прибављена у складу са законом може трошити само по неком унапријед донесеном програму утrophка средстава али да закон уствари мисли на програмску оријентацију односно програм странке“.

Наиме, нужно је истаћи да је подносиатељ жалбе у годишњем финансијском извјештају исказао укупне расходе у износу од 343.878,75 КМ. Средства је утрошио без донесеног Програма утrophка средстава за 2018. годину јер исти није доставио уз Годишњи финансијски извјештај за 2017. годину, а што је био обавезан.

Такође, неоснованост навода подносиатеља жалбе „да остаје код својих навода достављених у актима број: 115-06/20 од 17.06.2020. године и број: 249-12/20 од 11.12.2010. године, те да је програм утrophка средстава доставио наведеним актима" произилази из чињенице да је програм утrophка средстава за 2018 годину доставио Централној изборној комисији БиХ уз акт број: 249-12/20 од 11.12.2020. године, а да је на Програму утrophка средстава за 2018. годину наведен **датум 11.06.2020. године.**

Наиме, Централна изборна комисија БиХ је актом број: 03-07-6-153-1/18 од 15.02.2018. године свим политичким странкама доставила обавјештење у којем је, између осталог, тражено да доставе и програм утrophка средстава за 2018.годину.

Одредбом члана 4. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака прописано је да финансијске извјештаје из члана 3. став (1) овог правилника подносе све политичке странке **до 31. марта за претходну годину.**

Одредбом члана 4. став (1) Закона о финансирању прописано да финансијска средства из члана 3. став (1) овог закона политичка странка може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

Из наведене законске одредбе произилази да је политичка странка дужна сачинити програм утrophка средстава, како би Служба за ревизију финансирања политичких странака могла утврдити да ли је или није, средства осигурана за финансирање из члана 3. став (1) Закона о финансирању, политичка странка користила за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом. Имајући у виду напријед наведено, Служба за ревизију финансирања политичких странака без програма утrophка средстава не би могла ни утврдити да ли политичка странка располаже средствима искључиво у сврху остваривања циљева утврђених програмом рада за 2018.годину и статутом странке.

Имајући у виду чињеницу да је политичка странка средства утрошила без донесеног Програма утrophка средстава за 2018. годину, Централна изборна комисија БиХ је правилно одлучила као у ставу (1) тачка 1. диспозитива ожалбене одлуке.

Неоснованост навода подносиатеља жалбе „да је прво морао бити упозорен на неправилности, те му је требала бити остављена могућност да исте отклни па тек онда да се приступи евентуалном санкционисању“ произилази из чињенице да је након сачињавања Прелиминарног извјештаја о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину подносиатељу

жалбе остављена могућност да се на исти читује и отклони утврђене недостатке уколико су исти отклоњиви. Подносиатељ жалбе није доставио очитовање на прелиминарни извјештај.

Неосновани су и навода подносиатеља жалбе „да за кршење одредби члана 8 став (1) и (4) Закона о финансирању није предвиђена казна што значи да то нису ни прекршаји. Наводи да за члан 11 став (1) Закона о финансирању није прописана санкција а да повреде члана 12. став (1) и став (4) истог закона нису одређене по износу”.

Супротно наводима жалбе нужно је истаћи да је казна за кршење одредби члана 8. Закона о финансирању, прописана одредбом 20. став (1) тачка а) наведеног закона.

Правилно је утврђено и да подносиатељ жалбе није водио пословне књиге на начин који је утврђен законом и другим прописима у складу са законом, није успоставио потпуне и тачне евиденције о приходима и расходима, чиме је прекршио одредбе члана 11. став (1), члана 12. став (1) Закона о финансирању политичких странака и није поднио годишњи финансијски извјештај Централној изборној комисији БиХ у складу са Законом о финансирању политичких странака и Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, чиме је прекршена одредбе члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака, на начин како је то детаљно образложено у Коначном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину, а који је подносиатељу жалбе достављен дана 21.09.2020. године.

Надаље у вези навода подносиатеља жалбе „да је предао финансијски извјештај у електронској форми и одштампану верзију“ важно је истаћи да се у ожалбеној одлуци не наводи да спорни извјештај није предат Централној изборној комисији БиХ, него да исти није поднесен у складу са Законом о финансирању политичких странака и Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Неоснованост навода подносиатеља жалбе „да је Централна изборна комисија БиХ као отежавајућу околност цијенила да је странка већ кажњена правоснажном одлуком Централне изборне комисије БиХ али није навела за кршење које одредбе закона“ произилази из чињенице да је у ожалбеној одлуци наведено да је политичка странка према одредбама Закона о финансирању једанпут кажњена правоснажном одлуком Централне изборне комисије БиХ.

Увидом у службене евиденције изречених казни Централна изборна комисија БиХ је утврдила да је политичка странка Уједињена српска, према одредбама Закона о финансирању, једанпут кажњена правоснажном одлуком Централне изборне комисије БиХ, и то за кршење одредби члана 8. став (4), члана 11. став (1), члана 12. став (1) и члана 12. став (4) Закона о финансирању које је, између осталих, прекршила и сада, из којих разлога се смањивањем изречене новчане казне не само не постиже сврха кажњавања него се подносиатељ жалбе подстиче на кршење наведеног закона и у будућности.

Преиспитујући правилност ожалбене одлуке у дијелу висине изречене

новчане казне, апелационо вијеће је имало у виду да је за утврђене повреде, одредбом члана 19. Закона о финансирању политичких партија, прописана новчана казна у распону од 500,00 КМ до 10.000,00 КМ, стим што у конкретном случају ни за једну повреду није изречена у максималном износу. Изречене новчане казне одређене у износу од 5.000,00 КМ, 2.500,00 КМ, 3.500,00 КМ и 1.500,00 КМ (више прекршених одредби) потврђују да је приликом одлучивања правилно цијењена тежина прекршаја и посљедице назакиног поступања, економско стање странке и извори финансирања политичке странке у 2018. години, као и да је жалитељ већ једанпут кажњаван због поступања противно Закону о финансирању политичких странака, па суд сматра да је изречена јединствена новчана казна адекватна тежини и броју учињених прекршаја, те да ће испунити сврху кажњавања у циљу дисциплиновања жалитеља у испуњавању законских обавеза.

С обзиром на наведено, по оцјени апелационог вијећа овог суда, побијана одлука Централне изборне комисије БиХ је правилна и законита, а жалба неоснована, па је исту, примјеном одредаба члана 81. став 1. Закона о управним споровима Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10), ваљало одбити.

ПРЕДСЈЕДНИЦА ВИЈЕЋА
Судија

Звјездана Антоновић